

Предметна програма од втор циклус студии за задолжителен предмет					
1.	Наслов на предметот	Меѓународна трговија со храна			
2.	Код	АБЗ104			
3.	Студиска програма	Агробизнис 3+2			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Економски институт, Скопје, УКИМ			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Втор циклус на високо образование			
6.	Академска година/семестар	I година/ II семестар	7.	Број на ЕКТС	12
8.	Наставник	проф. д-р Силвана Мојсовска доц. д-р Искра Станчева-Гигов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Заверен претходен семестар			
	<p>Цели на предметната програма:</p> <p>Целта на оваа предметна програма е да се обработат најважните прашања поврзани со меѓународната трговија со храна, како многу значаен аспект во современото стопанство. Програмата нуди основен теоретски опус од областа на меѓународната трговија, а фокусот е на меѓународната трговија со храна, при што посебно се обработуваат карактеристиките на оваа трговија, инструментите што државите ги користат во оваа сфера, како што се извозните субвенции, извозните ограничувања, санитарните мерки, итн, а посебно внимание се посветува на институционализацијата и регулирањето на оваа трговија. Во тој контекст, се обработува Светската трговска организација преку Договорот за земјоделство и преговорите/предизвиците од трговската рунда од Доха, се прави осврт на ФАО – Организацијата на ООН за Храна и Земјоделство и активностите кои оваа организација ги презема за обезбедување на достапноста на храна за секого, а воедно се нуди дискусија за најважните билатерални и мултилатерални договори во областа на меѓународната трговија со храна. Програмата вклучува и осврт кон меѓународната трговија со храна на Република Македонија, во функција на осознавање на позицијата на земјата во меѓународните трговски текови со храна, поставеноста на надворешно-трговската политика во оваа сфера, како и можностите за нејзино унапредување.</p> <p>Оспособен за (компетенции):</p> <p>Со совладување на предметната програма од овој предмет студентите ќе се стекнат со општи теоретски познавања за системот на меѓународна трговија, поточно ќе ги овладеат основните поставки на меѓународната размена и факторите што истата ја детерминираат. Истовремено, ќе се здобијат со знаења за методите и формите на настап на странските пазари и видовите на надворешно-трговските политики и ќе се оспособат за компаративна анализа на либералните и рестриктивните политики, како и ефектите од користењето на расположливите трговски инструменти во оваа сфера. Во контекст на специфичниот фокус на оваа предметна програма, студентите ќе стекнат суштински и длабински знаења за карактеристиките и трендовите на меѓународната трговија со храна, за релевантните меѓународни институции во оваа област, нивната улога и постојните регулаторни договори/инструменти, како и за фундаменталните проблеми во однос на воспоставувањето на општо прифатен систем на меѓународна трговија со храна. Исто така, студентите ќе се оспособат за анализа и дискусија на статусот на националните економии во институционализираниот меѓународен трговски систем, посебно од аспект на правата и обврските што произлегуваат од членството во ГАТТ/СТО во поглед на трговијата со храна и земјоделски производи. Преку проучување на трговската политика и карактеристиките на надворешната трговија со земјоделски производи на Република Македонија, студентите ќе се здобијат со конкретни познавања на оваа проблематика во пракса, а воедно, ќе се оспособат за аналитичко-критички пристап при следење, разбирање и коментирање на тековните случувања во оваа област.</p>				

11.	<p>Содржина на предметната програма:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Теории на меѓународната трговија • Методи и форми за настап на странските пазари • Видови на надворешно-трговски политики • Дефинирање, обем и карактеристики на меѓународната трговија со храна • Инструменти на надворешно-трговската политика со храна • Институционализација и регулирање на меѓународната трговија со земјоделски производи и храна <ul style="list-style-type: none"> ○ Светска Трговска Организација – Договор за земјоделство ○ ФАО – Организација на ООН за Храна и Земјоделство ○ Билатерални и мултилатерални договори во областа на трговијата со храна • Предизвици во реформирањето на меѓународната трговија со храна и земјоделски производи • Меѓународна трговија со храна на Република – политика, карактеристики и трендови 				
12.	<p>Методи на учење: Предавања и интерактивна настава поддржана со компјутерски и видео презентации, надополнети со дискусии, изработка на групни или индивидуални семинарски работи и нивна јавна презентација и одбрана. Во текот на предавањата ќе се практикува поттикнување на дискусии, форуми и дебати. Предвидени се и консултации со студентите.</p>				
13.	Вкупно расположлив фонд на време		15 недели (12 недели предавања + 3 недели консултации)		
14.	Распределба на расположливото време		12 ЕКТС x 30 часа = 360 часа 90+270=360 часа		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	60 часа	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторски), семинари, тимска работа	30 часа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	80 часа	
		16.2.	Самостојни задачи	80 часа	
		16.3.	Домашно учење	110 часа	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		60 бода	
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		30 бода	
	17.3.	Активности и учество		10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 61 бод		5 (пет) (F)	
		од 61 до 68 бода		6 (шест) (E)	
		од 69 до 76 бода		7 (седум) (D)	
		од 77 до 84 бода		8 (осум) (S)	
		од 85 до 92 бода		9 (девет) (B)	
		од 93 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршени испити		Редовност на настава и вежби, проектна задача		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Методи на следење на квалитетот на наставата		Механизми на интерна евалуација		
22.	ЛИТЕРАТУРА				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Вон В. Ку, П. Лин Кенеди,	Меѓународна трговија и земјоделство	Три Скопје	2011	
		2.	Кикеркова, Ирена	Надворешна трговија	Економски факултет – Скопје, УКИМ	2008	
		3.	Кругман, Пол и Обстфелд, Морис	Меѓународна економија – Теорија и политика	Табернакул	2009	
		4.	<u>Дејвид Гудмен,</u> <u>Мајкл Ц. Вотс</u>	Глобализација на храната: Аграрните прашања и глобалната реорганизација	АрсЛАМИНА	2011	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Ред. број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	World Trade Organization	The WTO Agreements Series Agriculture Third edition	WTO	2016	
		2.	World Trade Organization	World Trade Statistical Report 2016	WTO	2016	
		3.	Food and Agriculture Organization of the United Nations	The Future of Food and Agriculture: Trends and Challenges	Food and Agriculture Organization of the United Nations	2017	
		4.	Ричард Е. Кејвс, ЦефриА. Франкел, Роналд В. Цоунс	Светска трговија и плаќања: Вовед	АрсЛАМИНА	2011	